

علم اصول یک علم آلی است یعنی مقدمه ای است برای علم فقه و از این باب اهمیت فراوانی دارد و تعریف علم اصول این است: در لغت به معنای آن چیزی است که شیء دیگر بر آن بنا نهاده می شود اما در اصطلاح، اصول عبارت است از قواعد و قوانینی که مجتهد به وسیله آنها به استنباط احکام شرعی می رسد.^۱ در تعریف علم اصول هر دو واژه آلی بودن و مقدمیت فهمیده می شود، و این علم مثل تمام علوم دیگر برای خود تقسیماتی دارد، که بهترین آن تقسیمی است که شیخ اعظم ارائه داده است و آن تقسیم اصول است به قطع و ظن و شک، که اصول عملیه جزء شک به حساب می آید. بحث اصول عملیه خصوصاً برائت از مباحث مهم علم اصول است و اهمیت فراوانی هم دارد به گونه ای که علمای شیعه به دو دسته ی اصولی و اخباری تقسیم شدند و اختلافات فراوانی در بحث اصول عملیه به وجود آمد، و یکی از مهم ترین مباحث اصول عملیه بحث اصل برائت است که اصولیون و اخباریون اختلاف شدیدی در آن پیدا کردند و هر کدام از دو دسته دلایل و علمای خودشان را دارند، که به نظر می آید اصولیون بر حق هستند، و چون بحث اصل عملیه در کتب مطوله اصولی خیلی زیاد است، ما در این مختصر سعی کردیم، خلاصه ی بحث اصول عملیه را با دو قول اخباری و اصولی بیان کنیم، ولی خلاصه بحث اصل برائت در دو جمله این چنین می شود که، اصولیون قائل به برائت شدند و اخباریون احتیاطی شدند که تفصیلی آن خواهد آمد، لکن در اینجا بر خود واجب می دانم

قبل از دخول در بحث از مدیر محترم و استاد محترم راهنما و اساتید دیگری که ما را در تکمیل این اثر یاری کردند تشکر کنم.